

Plan for seminarer i Econ 1220: Velferd og økonomisk politikk

Høsten 2005

Hilde Bojer

September 2, 2005

1 Om seminaret

De tre første gangene vil bli brukt til å gjennomgå/repetere sentrale begrep muntlig, og til gruppearbeid/gruppediskusjon av oppgaver. Opplegget for de siste tre gangene vil bli diskutert på hvert enkelt seminar.

Første gang skal vi repetere sentrale begrep fra Stiglitz Chapter 3 og diskutere oppgavene 1,3,5,6 og 7 på side 74/75.

Table 1: Oversikt over seminarene

Uke	Gang	OPPGAVER
36	1	J.S. Chapter 3: oppgaver 1, 3,5, 6,7
38	2	Oppgavesett 1
40	-	NB Undervisningsfri
41	3	J.S. Oppgaver 1,2,3,4,5,6 ss 118-119.
43	4	Oppgavesett 2
45	5	Oppgavesett 3
47	6	Oppgave 4

Oppgaver

Oppgavesett 1

I. For hvert av tiltakene nedenfor, drøft hvilken form eller former for markedssvikt (markedsimperfeksjoner) som helt eller delvis kan begrunne dem:

1. Påbud om å bruke sikkerhetsbelte i bilen
2. Særavgift på bensin (som er lavere på blyfri bensin)
3. Statlig finansiert forsvar
4. Tvungen arbeidsløshetsstrygd
5. Statlig finansiering av meteorologisk institutt
6. Byplanlegging
7. Posten
8. Forbud mot bruk av (noen former for) narkotika
9. Røykeforbud på barer og resturanter
10. Lov om dyrevern
11. Tvungen vaksinerings av spebarn

Flere offentlige tiltak har som formål både omfordeling av inntekt og korrigering av markedsimperfeksjoner. Hvilke markedsimperfeksjoner er begunnsel for følgende tiltak, og hvordan kunne de vært utformet hvis det ikke hadde vært fordelingspolitiske mål knyttet til dem?

1. Statens lånekasse for studerende ungdom
2. Gratis offentlig skole
3. Statlig finansierte universitet
4. Folkepensjonen

Alle disse oppgaven er hentet fra Stiglitz, men tilpasset norske forhold.

Table 2: Ulikhet 1998–2002. Kvinner

År	I-mål	v-mål
1998	0.28	0.43
1999	0.26	0.44
2000	0.27	0.42
2001	0.26	0.43

Individuell bruttoinntekt

Oppgavesett 2

1. Forklar begrepene Pareto - effektiv ressursallokering og optimal ressursallokering.
 2. Gjør rede for innholdet i velferdsteoriens to hovedteoremer.
 3. Forklar når de to teoremene ikke gjelder.
 4. Hva er det teoriske grunnlaget for at det offentlige skal gripe inn i markedet?

Oppgavesett 3

1. Hva er et kollektivt gode. Gi eksempler (ikke fyrtårn og forsvar!)
 2. Forklar hvordan det offentlige i teorien kan bestemme optimal størrelse på et kollektivt gode.
 3. Gjør til slutt rede for hvordan det kan finansieres.

Oppgavesett 4

Oppgave A

Tabell 2 viser beregninger av inntektsulikhet med to forskjellige ulikhetsmål.

- A. Forklar hva et ulikhetsmål er
- B. Kommenter resultatene i tabellen.

Oppgave B

Hva er et naturlig monopol? Forklar hvorfor det er ineffisient å drive et naturlig monopol med overskudd.

2 Tilleggsoppgaver

t1

Tegn en byttbok for to konsumenter (Per og Kari) med 2 goder (epler og appelsiner).

Finn først et Pareto- effisient punkt. Tegn en linje som forbinder alle Pareto-effisiente punkt. Hvilke sluttresultat er mulige hvis Per i utgangspunktet har alle appelsinene og Kari alle eplene? Hvis de har like mye hver?

t2

For hvert av tiltakene nedenfor, forklar om det kan tenkes å være en Pareto-forbedring eller ikke.

1. Lage en offentlig park, finansiert av kommunal eiendomsskatt
2. Lage en park, finansiert av en rik giver, og hvor grunnen blir ekspropriert.
3. Øke kapasiteten for behandling av lungekreft, finansiert av vanlige skatter
4. Øke kapasiteten for behandling av lungekreft, finansiert av en øking i tobakksavgiften
5. Erstatte produksjonsstøtten til landbruket med direkte bidrag til små bruk.
6. Beskytte tekstilindustrien (det lille som er igjen) med toll
7. Øke alderspensjonen, finansiert ved en øking av arbeidsgiveravgift til folketrygden
8. Sette ned eiendomsskatten og øke inntektsskatten til gjengjeld.

For hvert tiltak, forklar hvem som vinner, evt taper. Hvilke tiltak tror du ville bli godtatt av en Rawlsk samfunnsmessig velferdsfunksjone? En utilitaristisk?